

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNOVELDE-UTCA 51-58. Telefon száma 51-58.

Mai számunk főbb közleményei: Vezércikk: A sajtó és mi. Változások a kabinetben. Bizalom Ugron Gábornak.

A sajtó és mi.

Az ország közvéleménye méltán csodálkozhatik azon, hogy a honvédelmi és a pénzügyi tárcák tárgyalása, egyenként egy fél napot vett csak igénybe.

Tényleg, ez egy csodálatos lélektani tüntetés.

A mi pártunk megette kötelességét; de az olvasóközönség zöme erről tudomást sem szerezhet magának, mert szokássá vált a napi sajtónál, nem közölni a más pártban levő szónokok beszédeit és így az olvasóközönség zöme nem tudja, hogy pártunk mit beszél, mit cselekedett és mit vetített szemére a kormánynak, mit bíráltunk meg, mit ítéltünk el, milyen okokból és mennyi igazsággal?

Valóban sajnálatos a napi sajtónak ez a mostani iránya, mely lehetetlenül teszi azt, hogy a közvélemény hozzáférhető legyen.

Ha ilyen válaszlatat állítottak volna fel a tények és közvélemény közt, ha így bíráltak volna velük azok, kik hivatalban vannak a közvéleménynek kiszolgáltatottakat az adatokat, melyek illetékesek alapján közzétehetők, akkor lehetetlen lett volna volna, szellemi nagyságot daczára, előkérszítani a nemzetet arra az átalakulásra, amely az 1848-iki törvényekben nyert kifejezést, és a mely a polgárosodott és haladó Magyarország újjászülését megeremtelte.

Mennél alaposabb valamely felszólalás, annál nehezebb tiz sorban kivonatolni, tehát a kivonat annál gyarabb.

A nagy olvasóközönség nem tudja tehát, hogy az említett két tárcza tárgyalásánál pártunk megbízott szónokai kimerítőleg megbeszélték a két költségvetést; és csak azt tudja, hogy a vita rövid volt. De én szükségesnek vélem rámutatni azokra a lélektani okokra, a melyek megmagyarázzák azt, hogy miért volt rövid e vita? Mert másképp a közvélemény minket is elítélhetne.

Alig néhány nap előtt úgy megeredt volt a képviselőház vitaközve kedve, hogy kormánypartii obstrukciókról beszéltek.

Tény az, hogy az érvelések öszönvívét megsokallotta a miniszterelnök és megsza-

vaztatta az ülések időtartamának meghosszabbítását.

E meghosszabbítás úgy hatott, mint egy zuhanyfürdő a beszélő sokaságra; elhallgattak, sőt el is távoztak a házból s a függetlenségi párt megbízott szónokai az elhagyottot szakminisztereknek és mögöttük a tántogó üres padoknak beszéltek.

A másik két ellenzéki párt meg sem jelent az ülésteremben; még álláspontját sem jelezte a két utolsó tárcza tárgyalása alatt.

Mikor minden és mindenki alszik, nem hiába és nem kellemes földat a pusztában kiabálni; erre kevés vállalkozót lehet találni; ha nincs valami nagyobb fontosságú ok arra, hogy e kellemetlen szerepet valaki eljátsza, nem is szívesen teszi ezt; ez magyarázza tehát azt, hogy miért voltak pártunk részéről is kevés felszólalások, kijelölt szónokaink kimerítő előadásai után.

Azt, hogy pártunk szónokai tényleg kimerítették a kérdéseket, természetesen a nagy közönség nem tudja, a már említett ok miatt.

Minden pártunk van organuma, a mely tuskón-bokron keresztül támogatja a pártot, és tagjait; sőt mindegyiknek van egyéni több is, és több-kevesebb rokonérzelmmel vannak e számos organumok sok kérdésben egymással. Csak a mi pártunknak nincs saját kebeléből termelt organuma.

Azonban a fővárosban a mi pártunkat két lap mégis támogatja: az „Egyetértés” és a „Budapest”. Mind a kettőt iránt pártunknak a legnagyobb elismeréssel kell lenni.

Az utóbbi szűkebb keretű és népesebb jellegű. Az „Egyetértés” nagy súlyát ismét lathatva küzdelmeink mellett, mióta a köztünk felmerült és csak rövid ideig tartott nézeteltérések és félreértések három hónap előtt újból elismultak.

Megrádom tehát azt az alkalmat, hogy egy negyed évtől folyt le azóta, hogy az „Egyetértés”-hez visszaléphettem, hogy megköszönjem e nagyérdemű lapnak azt a támogatást, a melyben pártunkat részesíti, és azt az áldozatkészséget, a melylyel minden érdek nélkül és csak a függetlenség elvek iránti hűségből, pártunk működését figyelemmel kíséri és az olvasóközönség tudomására hozza.

Nélküle egész parlamenti működésünk ismeretlen lenne, mert a többi lapból vajmi keveset lehetne ebből megismerni. Nem tudná az országban senki, hogy a tisztá és hagyományos függetlenségi elvekről küzdelem folyik a parlamentben s az országban. Beszédjeinket az országgyűlésen tiz sorral közlik; működésünket a vidéken tökéletesen ignorálják; nem is illik bele a mai korszak képébe az, hogy pártunk éjen, dolgozzék, nap-nap után végezze a sisyphusi munkát.

Annál szívélyesebben köszönöm meg ezt az „Egyetértés”-nek most, hogy az idő folyása

elhalad az első jelző mellett, azóta, hogy a köztünk fölmerült félreértések elismultak, — mennél függetlenebben eslekedhetik velünk szemben e lap, minthogy velem, a kitűnő tehetségű Eötvös Karoly nem tartozik ez időszerűt pártkörünk kötekeibe.

A lap támogatása épen ezért a legtisztább elvi alapon nyugszik, a meggyőződés erős alapján; s ezen az alapon megtartva teljesen függetlenségét és minden kérdésben, melyben a párt nem foglalt állást, meggyőződése sugallatát körülánul követve, még is minden oly kérdésben egy uton jár velünk, a melyben a párt álláspontját jelezte.

Ismerem a sajtó támogatásának becseit, s ismerem az „Egyetértés” őnzellen támogatásának érteket, s bár esekelységem közönetet keveset ér, mégis fogadják ezt tőlem az „Egyetértés”-nél mindenki oly jó szívvel, mint a hogy én leírom.

Kossuth Ferencz.

Budapest, márczius 28.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, a melyben a folyó ügyeket intézték el.

A görög-katholikusok római zarándoklása. Minthogy a fővárosi lapok hírt adtak, hogy Mihály Viktor balázsalvát érsek vezetés alatt a görög-katholikusok egy küldöttsége megérkezett Széll Kálmán miniszterelnököt, és a balázsalvát érsek vezetés alatt, hogy a görög-katholikusok egyháznak eszegeiben sines, hogy római zarándoklásával valami politikai, vagy magyarellen demonstrációt rendezzen. Az utasítás egyedül az a célja, hogy a görög-katholikus egyház hívei a katolikus egyházzal való összekötődésük révén a papának, a mi semmisséretet se tekintik politikai timentésnek. Megelégedéssel vesszük tudomásul a történt kijelentést.

Bizalom Ugron Gábornak.

Olyan ember, ki a politikai pártok kulisszáit jól ismeri, küld nekünk e sorokat: Vagy nyolce nap óta az Ugron-párt lázas tevékenységét fejteli ki.

Meghívók mentek az ország minden részébe, a párt tagjai meglehangú leveleket írogattak bizalmas embereknek a vidékre, kérve kérésükkel, hogy jöjjenek el minél nagyobb számban az e hó 29-én Budapestben megtartandó országos pártértekezletre, a mely grandiozus manifestáció akart lenni a „meghűzött” Ugron mellett.

Bizavt számították rá, hogy erre az értekezletre sok száz ember fog előnni a fővárosba és hogy az országos pártértekezlet imponáló jelölésre lesz minden tekintetben. Hadd lássa a világ, hogy Ugron Gábornak még mindig tömérdek sok a híve, a ki rendületlenül, esüggedést nem ismerő lelkesedéssel tart ki a vezér mellett.

Bartha Miklós, aki valahol idegenben tartózkodott attól a naptól kezdve, hogy Ugron kellemetlenségekbe keveredett: dírekte hazá is jött erre a

nagy alkalomra, hogy mint a párt elnöke ő vezesse az országos pártértekezletet.

A vidéki pártívekhez intézett meghívók végén ott volt az a megjegyzés, hogy „Kérünk válassz.”

Úgy látszik azonban, hogy Ugron híveinek különben sem túlságosan nagy száma jelentékenyen megcsappant a vidéken. A meghívottak legnagyobb része fázva húzódozott a nyajás invitálástól, bizonyára érezvén, hogy a párt nem egészen szerencsésen választotta meg az alkalmat arra, hogy bizalmat szavatasson Ugron Gábornak.

A meghívó levelekre jötték ugyan válaszok, de ezeknek a legtöbbje úgy szólt, hogy: „Sajnálom, az elfoglaltságom nem engedi.”

Vagy: „Beteges vagyok, legjobb akaratmal sem tehetem.” És csak egy igen, igen kis rész jelentette ki, hogy „szívelelekkel” csatlakozik a meghirdetett mozgalomhoz és okvetlenül éjjen, hogy állást foglaljon a langelkül vezér mellett.

Tekintettel erre a kedvezőtlen eredményre, az Ugron-párt kezdett leszereálni az országos pártértekezlet dolgában. Eleinte úgy tervezték, hogy az értekezleten a mellett, hogy bizalmat szavatálnak Ugronnak — a mi a tulajdonképeni főcél, — indítványt tesznek a párt címeinek megváltoztatására tárgyában, újabb határozatot hozvoknak a delegációk tárgyában és szóba hozvok a párt programjának valamelyes irányban való kibővítése dolgát is.

Már tegnap este az Ugron-párt lapja kijelentette, hogy másról nem lesz szó, csak a bizalmi nyilatkozatról.

Egyébként pedig a párt még mindig reménykedett, hogy ma, az utolsó napon, még nagy számban fognak érkezni részvételi bejelentések a vidékről. Ez a remény se vált be, s a hogy ma aztán az Ugron-párti képviselők számadást csináltak arról, hogy mi lesz, arra a lesújtó eredményre jutottak, hogy lenni, lesznek ugyan az értekezleten, de hej, nem sok százan, mint a hogy eleinte vártak, hitték, remélték.

Szere aztán megint fordították egyet a dolgot. Elhatározták, hogy az országos pártértekezlet nem lesz országos, hanem csak egészen közönséges értekezlet.

Ma este az Ugron-párt lapja már csak így üd hirt a dolgot: „A függetlenségi és 48-as (Ugron) párt holnap, csütörtökön este a Sas-körben értekezletet tart.”

Szóval: az országos jelző elmaradt, mert a — hívek is elmaradnak.

Változások a kabinetben.

A miniszterelnök lapjai folytonosan nagy garral hirdetik ugyan, hogy a Széll-kabinet szilárdan és rendületlenül áll, mint a kövök, de a valóság az, — a miről már nem egyszer adtuk hírt az utóbbi időben — hogy a kormánypartban súlyos valóság van és hogy Széll Kálmán egyre inkább veszi el lábát a lajál és hogy a helyzet rá nézve egyre inkább komplikálódik.

Az idén a képviselőháznak hosszabb szünete lesz, mint más években szokott lenni s ezt a

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNOVELDE-UTCA 51-58. Telefon száma 51-58. BIRTEKESEK ÉS NYILTEKÉRE VALÓ KÖZLEMÉNYEK FELVEZÁRÓDOTTAL. PÁRSÍBAN FÜGYVÉRSZÉK: Jón F. Jónas & Co. 71. sz. Fűh. Mutatók: Frankfurtban a M. Duhé G. L. és Társa. Bécsben: Dunberger L. L. Komplexus Nr. 7. Dénes M. Jónas, L. Wollmuth Nr. 10-8. Eszenwein és Vinyai, J. Wallisgraben 13. Jászó Radóff Schindler Nr. 2. Oppelk A. Schindler Nr. 2. Schick Benk, L. Wollmuth Nr. 14. Zürichben: Orell, Füssli & Co. és valamennyi hirdetőiroda.

szünetet akarja Széll Kálmán felhasználni, hogy tisztázza a helyzetet — ha lehet. Tisztázza a kabinetben, a saját pártjában, főleg pedig Bécsben. Legelső sorban is a kabinet megjelöléséről kell gondoskodnia, minthogy parlamenti körökben — s ezzel a miniszterelnök tisztában van — épen-séggel nem jó szemmel nézik, hogy Széll Kálmán három, sőt negyedik tárczát lát el. A mellett, hogy miniszterelnök, belügyminiszter is, a király személye körülü miniszter is, sőt helyettesül a távollevő kultuszminiszter is bizonyos dolgokban. A belügyi tárczát ez a kifáti erejű és sokoldalú államférfi nem is akarja kiadni a kezéből, de a király személye körülü miniszteri állást be akarja tölteni s a kultuszminiszteri tárczát is szeretné elhelyezni. De ehhez járul egy új gond: új pénzügyminisztert kell keresni. Lukács Lászlónak ugyanis most már megmáshatatlannak számlálják, hogy visszalép, s ez elhatározásához erősen ragaszkodik is, bármennyire iparkodik is Széll maradásra kaparizálni őt.

Horváthy tehát újra remélhet. Hisz a pénzügyminiszteriség mindig álmának álma volt. De nagy kérdés, hogy ez az álma ezáltal is megvalósul-e, mert ha kinevezetik, mit szólnak majd hozzá a kormánypart régi tagja? Ha pedig nem nevezetik ki még most se, mit szólnak majd az újak? Szóval, akár így tesz Széll, akár úgy tesz, mindenképen baj lesz a dologból és egyre inkább közeledik az a nap, a melyen a kormánypartban be fog következni az elmaradhatatlan katasztrófa.

A mai nap híreit a következőkben adjuk:

Lukács miniszter lemondása.

Lukács László pénzügyminiszter már Bányfi alatt is foglalkozott azzal a tervvel, hogy folytonos gyöngékedésre való tekintettel, visszalép állásától.

Csak azért vállalt tárczát a Széll-kabinetben is, mert az annak idején uraikodott zárvaváros politikai helyzet könnyebb tisztázását nem akarta megnehezíteni, amde midjárt az új kabinet megalkakulakor kijelentette, hogy a mint lehet, abbahagyja hivatalos működését.

Ma már betegezett tény, hogy Lukács László lehagyozott visszalép. Okot erre az ad neki, hogy beteg. Idegája ugyanis egyre súlyosbodik és a miniszternek valóban egyre szükséges van teljes nyugalomra.

Hogy Lukács László sohase örvendett jó egészségnek, a mióta miniszter, az tudvalevő. De tegnap a pénzügyi tárcza költségvetésének tárgyalásakor Lukács már annyira gyöngékedett, hogy a legnagyobb megerőteltéssel tudott csak részt venni a tanácskozásban. Tegnap beszédt is azzal kezdte, hogy beoszanatol kért a házból, a miérty gyöngékedésre való tekintettel egészen rövidre fogja beszédét és hogy csak haik hangon tud beszélni.

Tényleg a miniszter mindenkire nagybeteg ember benyomását tette és nagyon is érthető, ha Lukács László pihenőre megyik.

Széll Kálmán szerette volna ugyan még huzni-halasztani a pénzügyminiszter visszalépését, arra való tekintettel, hogy a kormánypartban uraikodó zárvavár okvetlenül csak nagyobbodni fog, ha

Minék gyűjt?

— Minék, kinek gyűjt? Gyerekek nincsen és a pénz sincs szűkiben — mondogatta gyakran takarékos urónőjének Róza, a szakácsnő, mikor az asszonyt szorposkodni látta és a legesélyesebb apróságból, ócskaságból újat teremtett.

Róza szemrevaló, ügyes székegy leány volt. Erlette a módját, mint kell beházelni magát. Évek óta gyűjtögette már a garasokat a jól fizető Románban s mivel véletlenül magyar asszonyhoz került szolgálatba, a közös háza révén nem bizalmaságokat engedett meg magának urónőjével szemben.

Margit asszony elnézte neki, nem azért, mert honfitársak voltak, de mert dolgos leány volt és jól főzött.

Margitnak tapasztalatai voltak a honfitársakat illetőleg és úgy gondolkodott, hogy a honfitárs nem mindig az, a kinek gondoljuk. Bizonyos jogokat formál rank, a minék súlyát gyakran érezték, szabadulni pedig nehezebb tőle, mint odaláza.

Ha nem egészen „comme il faut”: ballépésieirt mi is pirulunk. Ha pénzét kér kölcsön: csak nem tagadunk meg tőle, favól a hazától egy kis szolgálatot! Ha elfelejt adósságot megfizetni: lehetünk-e túlközvetők ilyen esetben?

Margit azért eszedjeivel sem volt elnézőbb, mint más irant.

Neki egy ezéja volt: a takarékoság. Ösztérant, gyűjtési, szaporítási. A mi gyerek sok pénz szerzett, de sokat is költött, a mi gyerekek szivszorulat okozott az asszonynak. Az ajándékoknak sem örült, ha azok gyakran ismétlődtek. Nem jobb lenne-e a pénz?

— Bolond vagy! — mondta neki gyakran férjének egyik rokona Heléna, egy szép és kaezár özveggy — a férjed mindent lábad elé tenne és te visszatartod. Hej, lenne csak az én férjem!

Az özveggy mélyen felsóhajtott.

Talán nem is annyira az ajándékokat, mint inkább a ferjet irigylete Margitól.

— Margitnak mindenben szerencséje van — gondolta magában — még a eszedjeivel is. A mai világban, mikor mindnyáján küzdünk a sok rossz eszeddel, ő ilyen kitűnő leányra akad, mint ez!

Róza te! — odaadást mutatott. Boldognak látzott, a miert magyar asszonyt szolgát és mindig

jobban megnyerte urónőjének bizalmát. Öszinte teremtésnek mutatkozott. Az arusokkal pár garasért elveszekedett, villogó fekete szemai sohasem nyugodtak, mintha mindig azt kulatnak, hol van tenni való. A munka égett a keze alatt és sürgött, forgott, mint valami 16 éves leány, pedig az már régen elmult!

— Hány éves maga Róza? — kérdezte egy izben Margit.

— Elmúltam huszonhat, instólom.

Nagy volt azonban Margit meglepetése, mikor végre nagy sürgetésre Rózat rákényszerítette, hogy eszedékonyvét kiáltassa (Rózat egy ósmerős ajándékát fogadta fel és a szakácsnő azt állította, régi könyve elkallódott, mikor odaat járt Erdélyországban) és abból kitűnt, hogy a leány már 40 éves.

Lehetséges-e? Hiszen ez hibetellen! Azokkal az óde formakkal, a melyek nem szorultak valifüzdőre, mert nem volt oit sem támogatni, sem emelni való és Venus is megirigyelelte volna a parasztleány formás testét, ide arezait!

Margit rossz hatást tett ez a felledezés. — Ez a leány ravasz — szóli az urához — miert mondta magát 26 évesnek, mikor 40 éves? Ha masban is megcselega? Nem bizon benne több!

— Ugyan . . . ugyan . . . — nevetett a férje — te mindenért gyanakozol, talán bizony nem minden asszony egyforma és tekintetben? Melyik nem tagad le örömet néhány évet? Miert lenne kivedt egy szegény eszedéleány, a ki joggal mondhatja magát fiatalabbnak, mert a természetողyesen bánt vele. Ne bántsd nekem Rózat, sokya senm voltunk így kiszolgálva és soha nem ettünk ilyen jól.

Róza csakugyan olyan inyenez falatokat produká, hogy Margit kételyeit is eloszlatta s már ő sem tudta volna hazát e kitűnő főzónő nélkül elképzelni. Az igaz, több fogott, mint egykor, kává, zsír, ezukor, minden hamarabb véget ért, de ha e miatt szólt Rózanak, az kedélyesen felelte:

— A ki jó falatot akar enni, ne takarékoskodjék. És minék szánná maguktól a nagysága a jó harapást? Minék gyűjt? — kezdett régi nótájára. — Gyerekek nincsen és az ur egyre szerzi!

Az igaz, szerzett az ur, agyondolgozta magát. De ez volt az ő öröme: szerzeni és vásárolni. A házat megtöltötte a sok finom holmival, a minék megválasztása a legnagyobb gyönyörűsége volt. Oriási

tűkrök, értékes képek, dagadó paplagon, szőnyegek, műtárgyak vándoroltak Margit szobájába, úgy, hogy otthona egész Kis mezenak lett.

— Mennyi pénzbe került mindez! — sóhajtott a takarékos asszony. — holt tőke!

— Hagyd el, — biztatta a férje, — ez emeli hitelemet. És elegetedten tekintet szét gazdálkothonban.

Róza pedig, mikor egyedül volt a szobákban és a drágiságot porogtatja, elfelejtett kedvesekdően mosolyogni, sannyin tekintet körül és irigyden döngyögte:

— Minék egynek anyai és más szegénynek semmi!

Hát még mikor egy napon Margit az ura garderobe-ját szelöztette.

Róza egészen megzavarodott: — Nézze meg az ember, — mormogta, — ennyi ruha! És hogy őri valamennyit! Nem adhatna belőle a szegényeknek is?

Rövid idő múlva a gondos háziasszony észrevelte, hogy egyik újonatú ruhadarab, egy kabát és egy pár vadász eszma elűnt. Elővette a eszedésgét, kutatót, keresett, de a holminak nyoma veszett, s mivel akkortájt különféle munkásember dolgozott a házban, a eszedésg ezekre fogta a dolgot. Nem lehetett rajtok semmit követelni.

Egyéb apróság is tűnézett a házból és a gondos Margitól ezek az apró károk egészen kétségbeesztették.

Ha legalább tudta volna, melyik eszedjere gyanakodjék? De valamennyi gyanus volt előtte, Róza a legkevésébb.

Egy napon azonban sajtószérű felledézet tett. Egy kólyhalyukban több kiló ezukrot, megavasodott pergelt kavát, két bódony zsirt, vagy 12 ósór ezernat, tüket, ezerzútt, lollat, inggombot, sütvásár, lelvélpirót, s még sok egyéb talalt.

A hangya türelmével és szorgalmával volt itt felhalmozva hónapokon át gyűjtött mindentéle.

— És még ez a leány mert engemet gunyolni: „miert gyűjtök?” — kiállotta haragosan, — pedig a magamét gyűjtöttem!

Sokaig nem tudta ezt a bosszúságot elfeledni. És még nevezteket is felette, mennyira megjárta a mima-zakácsnővel! S épen vele kellett ennek megtörténi, vele, a ki mindent ellett, eleskott, megzámított. S az a leány mégis túljárt az eszén.

Kétöltözött figyelemmel ügyelt most minderre. Hajnalban kelt, minidig a sarkába volt a eszedékek, senkinek sem lilt, mindenkire gyanakodott és annyit faradt, hogy egy napon áthült, tudógyuladást kapott és meghalt.

A férje öszintén megíraltta és pompás temetést rendezett neki. Szegény Margit! Ha a halotkat látják, mi történik ide lenn, de rosszul esietelt a takarékos asszonynak az a hiábavaló elfecsérelt pénz! Az a sok viaszgyertya, a mi a ravatal körül égett és a drága virágok, orchideák, rózsák, gyöngyvirágok, a melyek körülötte pompázáltak!

Az egész utca összeszaladt a temetésre. Eljött Heléna is és könyves szemmel vizagzalta a vizagzallatatlant özvegget.

Az egész udvar megtelt emberekkel.

A tőmegbe hogy hogy nem, beforakodott Róza is. Gyűlölte ugyan Margitot, mióta az olyan csufosan elkergelte, de a kíváncsiság gyözött gyűlökdése felett s nagy bölcsen azt tartva: a halottnak meg kell bocsátanunk — eljött a temetés megbamulni.

S mikor aztán látta a sok fényt, pompát, a drága koszorukat a széles selymszalagokkal, a teljes számban levő papsgat, a fehérbe öltözött sirató-lányokat, csak az eselt rosszul neki, hogy onnan semmit sem lehetett ellopkodni.

Elgondolkodott a világ folyosán, az elhunytan, annak fősvényeség, iparkodasan, ritka földi szerencsésén s azért még fiatalon kellett meghalni és korárvendve gondola:

— Lám . . . meghalt! Minék gyűjtött? Nem megmondtam? Kinek gyűjtött?

E perében jött ki a gyászoló özveggy a szép Heléna által kísérelve.

Josefstadi foglyok.

Tudjuk, hogy a viláosi katasztrófa után e hazafiak százaút és ezreit zárta el az osztrák Palamennyi vár börtöne hazafikkal népeseddel be. De nevéket már elfeledték. Egy nemegber elhunyt kiváló szereplő egyén: Osztrócsky József jegyzeteli alapján állítottuk össze azoknak a honfitársaink névsorát, kiket a bitor hatalom hon-szerelmükért éveken keresztül kínzott, sanyargatott és megtanított szenvedni azért, mert magyar-nak születtek. Külön közöljük a katonái és külör a polgári politikai foglyok neveit. — Katonák:

Batár János honvédtörtnagy, Zunda Lajos hadnagy, Seidi Ferencz főhadnagy, Nagy Dániel őrnagy, Sallóczy Ferencz őrnagy, Szálgyi Samuel alezredés, Matheidesz Karoly tőröl vezér, Murrer József kapitány, Grósz Radófi altörtnagy, Velencei katonai parancsnoka, Dobay Karoly ezredes, Kutassy Pal őrnagy, Kutassy Mihály honvédtörtnagy, Halstueker József százados, ifj. Beke József ezredes, Horváth Sándor százados, Lukács Karoly őrnagy, Köhler Frigyes százados, Lőrincz József őrnagy, Somlyay Sándor százados, Kelemen Janos százados, Bernath Antal nemzetör őrnagy, Pünkösdi Gergey kapitány, Bartha András hadnagy, Strauch Matyas auditor, Jánosy László kapitány, Vajda Ferencz alezredés, Puchl Ignac őrnagy, Janosy Adam ezredes, baro Leutsch Albert őrnagy, Toinay Sándor főhadnagy, Cserey Lajos őrnagy, Despuith Sándor főhadnagy, baro Gamera Gusztav kapitány, idősb. Beke József őrnagy, Magyar Ferencz őrnagy, Pünköszi Pal őrnagy, Ugron István kapitány, Józsa Sándor főhadnagy, András Janos őrnagy, Nikolassy Sándor hadnagy, Liberál Sanctus hadnagy, Czóbel Pal kapitány, Pótré Ferenc főhadnagy, Józsa Lajos kapitány, Sándor László őrnagy, Jánosy József őrnagy, Papp Ferencz kapitány, Blasko Antal alezredés, Benkő Sándor kapitány, Benkő Dénes, Lázár József, Boesker Ferencz, Rezek Karoly, Deak Janos, hadnagy és főhadnagyk, Bajkó Marton százados, Cseh László Lajos főhadnagy, Ince Gergey őrnagy, Domokos Sándor kapitány, Erődy Lajos kapitány, Fodor István őrnagy, Wagner József százados, Papp Karoly százados, ifj. Nagy Dániel őrnagy, Pal József őrnagy, Kristó Lajos kapitány, Arany Karoly őrnagy, Hild Ferenc kapitány, Sombory Sándor ezredes, Szabó Karoly őrnagy, Wimpeller Sándor főhadnagy, Miskolczy István, Nábracsky Karoly,

